

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/287/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1719200203
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1719200203.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej, v právnej veci žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 44/a, IČO: 35 815 256, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému: X. T., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. W. B., o zaplatenie 192,89 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 02. júla 2019, č.k. 4Csp/8/2019-90, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.
Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 85,80 eur s 5,% úrokom omeškania od 29.3.2019 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na pomernú časť náhrady trov konania. Konštatoval, že žalobca v žalobe skutkovo vymedzil požadovaný nárok ako nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté žalovanému služby - opakované dodávky zemného plynu, na ktoré dodávky bol povinný v zmysle ich zmluvného vzťahu podľa zmluvy zo dňa 8.11.2013 a cenu ktorých žalovanému vyúčtoval označenými 2 faktúrami /č. 7417934894 a č. 7417971065/ a že žalovaný za dodaný a odobratý zemný plyn cenu, v rozsahu označených vyúčtovacích faktúr, neuhradil. Toto žalobcovo tvrdenie žalovaný nesporeoval. Skutkovým vymedzením žaloby bol súd v konaní viazaný. Vyhodnotením vykonaných dôkazov, vymedzených a predložených stranou žalobcu, dospel k záveru, že žalobcom bolo v konaní preukázané uzavretie písomnej zmluvy o združenej dodávke plynu pre kategóriu domácnosť podľa zákona o energetike č. 656/2004 Z. z. zo dňa 8.11.2013, obsahujúcej okrem všeobecných náležitostí zmluvy aj náležitosti, vyžadované osobitným právnym predpisom, zakladajúcu zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným so všetkými právami a povinnosťami z nej plynúcimi. Z listinných dôkazov žalobcu vychodí, že za obdobie od 19.1.2017 do 18.1.2018 žalobca dodal žalovanému zemný plyn, ktorý žalovaný odobral a jeho cenu žalovanému vyúčtoval vyúčtovacou faktúrou č. 7417934894, vystavenou dňa 6.2.2018, s výsledkom nedoplatku 56,82 eur po započítaní prijatých preddavkových platieb za opakované dodávky a služby. Rovnako tak vyúčtoval žalovanému vyúčtovacou faktúrou č. 7417971065, vystavenou dňa 29.5.2018, sumu 28,98 eur za obdobie nasledujúce do prerušenia dodávok /od 19.1.2018 - 24.5.2018 /. V rozsahu zaplatenia sumy 85,80 eur /56,82 eur + 28,98 eur/ istiny posúdil žalobu za dôvodnú a na jej zaplatenie žalovaného aj zaviazal. Zamietnutie žaloby v časti o zaplatenie zvyšku istiny 107,09 eur aj s príslušenstvom, pozostávajúcej zo sumy 72,09 eur a poplatkov za upomienky 10,- eur a 5 x 5,- eur, odôvodnil tým, že nešlo o cenu za službu opakovaných dodávok plynu, ako skutkovo vymedzil žalobný nárok žalobca v žalobe. Dodal, že okrem toho nebol žalobcom preukázaný právny titul / v časti náhrad nákladov za upomienky/, od ktorého odvodzoval tento nárok s tým že len samotné jednostranné vyúčtovanie

"náhrady vynaložených nákladov za vystavenie a zaslanie upomienky v zmysle platných obchodných podmienok" nárok na zaplatenie takejto sumy bez ďalšieho nezakladá. V žalobe žalobca neoznačil a k žalobe nepriložil žiaden zmluvný dokument, ktorým by sa žalovaný zaviazal k úhrade takýchto nákladov. Pokiaľ aj žalobca do svojich zmluvných dokumentov /napr. Cenníka služieb a výkonov/ takúto položku zakomponoval, v zmysle aj právneho názoru odvolacieho súdu v inej obdobnej veci, kde dodávateľom je ZSE a.s. /sp. zn. 9Co 212/2018 zo dňa 23.5.2019/, náhrada nákladov na vystavenie a zaslanie upomienky je dodávateľom v spotrebiteľskom vzťahu umelo vykonštruovaným dodatočným poplatkom za omeškanie, fakticky penále, klamlivo pomenované ako poplatok za upomienku; teda zmluvné ustanovenie, odchyľujúce sa od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa a už iba z tohto dôvodu neplatné podľa § 54 ods. 1 v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka, dodávateľom jednostranne arbitrárne stanovené vo výške, zjavne presahujúcej skutočné náklady a navyiac aj svojvoľne navyšované. Obdobne to platí aj v prípade vyúčtovania žalovanému akéhosi paušálneho "poplatku" "za zabezpečenie fyzického prerušenia/obmedzenia dodávok plynu, vrátane dopravy pre koncového odberateľa z titulu neoprávneného odberu". Ako vyplýva totiž z faktúry č. 7417971065 žalobca žalovanému v nasledujúcom období 19.1.2018 - 24.5.2018 nedodal a žalovaný nespotreboval žiaden plyn; podľa zápisu žalobcu boli dodávky plynu prerušené dňa 10.4.2018, teda nedošlo k žiadnemu neoprávnenému odberu zo strany žalovaného, odôvodňujúceho takto vyúčtovaný úkon žalobcom, navyiac nešlo o služby, objednané žalovaným, vyplývajúce zo zmluvy o dodávke zemného plynu zo dňa 8.11.2013, teda plnenie v prospech spotrebiteľa. O nároku na náhradu trov konania, vzhľadom na pomerný úspech žalovaného v konaní rozhodol podľa § 255 ods. 1,2 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku, do výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, aby bolo žalobe v celom rozsahu vyhovie, alternatívne jeho zrušenia vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, a to bez nariadenia pojednávania zamietol žalobu pre neunesenie dôkazného bremena. Mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ak žalovaný nespochybnil jeho tvrdenia a rovnako podľa názoru súdu sú tieto tvrdenia preukázané, keďže skutkové tvrdenia neboli sporné, potom súd v zmysle § 297 písm. b) C.s.p. žalobe vyhovie bez nariadenia pojednávania. Avšak v prípade, ak skutkové tvrdenia sú sporné, resp. súd nemal určité skutočnosti za preukázané, potom nie sú splnené podmienky pre rozhodnutie v zmysle § 297 písm. b) C.s.p., teda bez nariadenia pojednávania. V danom prípade nebolo možné rozhodnúť zamietnutím žaloby bez toho, aby súd nenariadil vo veci pojednávanie, na ktorom je možné doplniť dokazovanie zo strany oboch strán sporu. V tejto súvislosti poukázal na § 171 ods. 1 a § 181 ods. 2 C.s.p. V danom prípade súd nevyslovil predbežné právne posúdenie veci, neprezentoval stranami žiadnu skutočnosť ako spornú, čím nevytvoril zákonný priestor na doplnenie dôkazov. Na základe toho mu odňal možnosť konať pred súdom, pretože nemal možnosť získať vedomosť o vnímaní akejkoľvek rozhodujúcej skutočnosti zo strany súdu ako skutočnosti spornej, resp. nepreukázanej, a preto nemal dôvod na označenie ďalších dôkazov a v tomto smere aj z uvedeného dôvodu považoval za absurdné, aby súd bez nariadenia pojednávania zamietol žalobu pre neunesenie dôkazného bremena. V prípade, ak by súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom by prezentoval, ktoré skutočnosti považuje za nesporné a ktoré za sporné, respektíve nepreukázané, uplatnil by ďalšie prostriedky procesného útoku a uvedené sporné skutočnosti by vysvetlil.

3. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej (zamietajúcej) časti a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

4. V preskúmvanej veci sa žalobca podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 192,89 eur spolu s úrokmi z omeškania. Svoj žalobný nárok skutkovo odôvodnil tým, že uzavrel so žalovaným zmluvu o dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosť, predmetom ktorej bola jeho povinnosť poskytnúť žalovanému dodávku zemného plynu a povinnosť žalovaného zaplatiť mu za poskytnuté odbery zemného plynu cenu stanovenú v cenníku a dodržiavať ostatné podmienky v zmysle zmluvy. Uviedol, že žalovanému vyúčtoval cenu za poskytnuté dodávky plynu v súlade s platným cenníkom a poukázal na rozpis položiek v pripojených faktúrach. Tvrdil, že žalovaný mu za poskytnuté služby nezaplatil.

5. Konanie sa začína doručením žaloby (§ 156 C.s.p.), ktorá je procesným úkonom, ktorým si žalobca uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva (§ 131 C.s.p.) a obracia sa tak na súd, aby o jeho veci autoritatívne rozhodol. Žaloba má okrem všeobecných náležitostí

podania (§ 127 ods. 1 C.s.p.) obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 132 ods. 1 C.s.p. Existencia riadne podanej žaloby je základnou podmienkou pre začatie civilného sporového konania, a preto súd v prvom rade musí skúmať, či žaloba spĺňa zákonom stanovené náležitosti. Ak zistí, že žaloba nemá predpísané náležitosti, teda je neúplná, alebo sice má požadované náležitosti, ale tieto (niektoré z nich) sú uvedené nepresne, neurčito alebo nezrozumiteľne, teda je nesprávna, je povinný vyzvať stranu na jej doplnenie alebo opravu pod následkom odmietnutia podania (§ 129 ods. 1, 2 C.s.p.).

6. Základnou zložkou žaloby je tzv. žalobný nárok, ktorým žalobca stanovuje predmet konania a tým aj rozsah súdnej ochrany; žalobný nárok je vymedzený žalobným petitom a skutkovým odôvodnením žaloby. Posúdenie skutkových okolností podľa určitej právnej normy je povinnosťou súdu (iura novit curia), ktorý skúma, či platné právo umožňuje, aby na základe žalobcom tvrdeného skutkového stavu, mohlo byť nároku ním uplatňovanému vyhovené; žalobca nie je povinný uplatnený nárok kvalifikovať po právnej stránke.

V civilnom sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou, je súd viazaný žalobným nárokom tak, ako ho žalobca vymedzil v podanej žalobe, a teda nesmie stranám priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než aké sú navrhované, musí žalobný petit svojim rozhodnutím úplne vyčerpať a nesmie ho prekročiť, s výnimkou prípadov stanovených v ust. § 216 ods. 2 C.s.p. Z uvedeného vyplýva, že súd je limitovaný (viazaný) nielen žalobnou žiadosťou formulovanou v žalobnom petite ale aj skutkovými tvrdeniami strán sporu. Sporové konanie sa tak riadi zásadou formálnej pravdy.

7. Podanou žalobou žalobca zároveň vymedzuje rozhodujúce skutočnosti (relevantný skutkový dej), ktoré predstavujú údaje nutné k tomu, aby bolo zrejmé, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť, a preto sa žalobcovi ukladá uviesť v žalobe také skutočnosti, ktorými opíše skutok (skutkový dej), na ktorého základe uplatňuje v žalobnom petite svoj nárok, a to v takom rozsahu a kvalite, ktorá umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu a nezameniteľnosť s iným skutkom. Popisom relevantných skutkových okolností sa vymedzuje predmet konania po skutkovej stránke. Samotný žalobný petit musí logicky vychádzať z opisu rozhodujúcich skutočností v žalobe. Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom a plnenie nemôže priznať z iného skutkového základu, než aký bol vymedzený v žalobnom návrhu. Povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutkové okolnosti (relevantný skutkový dej) vyplýva z § 150 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého majú strany povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Povinnosť uviesť v žalobe pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností žalobcovi vyplýva § 132 ods.1 C.s.p.

8. Možno preto uzavrieť, že v sporovom konaní stíha žalobcu zodpovednosť za voľbu žaloby, za jej obsah z hľadiska opisu rozhodujúcich skutočností a za formuláciu žalobného petitu, súd je povinný ho len poučiť v intenciách jeho procesných práv a povinností, nemôže (nesmie) však za žalobcu vykonať priamu vecnú formuláciu návrhu výroku rozsudku a vymedziť za neho relevantný skutkový dej, či poučiť ho o vhodnosti voľby tej ktorej žaloby v konkrétnom prípade.

9. V posudzovanej veci žalobca neuviedol v podanej žalobe všetky podstatné a rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých sa domáha zaplatenia žalovanej istiny s príslušenstvom. Z podanej žaloby je zrejmé, že žalobca sa domáha zaplatenia žalovanej pohľadávky 192,89 eur (len) ako ceny fakturovanej žalovanému za dodaný zemný plyn. Zo žaloby nevyplýva, že by sa žalobca domáhal v rámci žalovanej istiny aj zaplatenia odplaty za iné vecné plnenia, na akom skutkovom základe mu vznikol na ich zaplatenie nárok a z čoho vychádza opodstatnenosť ich výšky. Zo žaloby teda vôbec nevyplýva, že žalobca sa domáha (aj) zaplatenia poplatkov za vystavenie a zaslanie upomienok, či úhrady za prerušenie dodávky plynu, na základe akých skutočností mu tieto nároky mali vzniknúť a z čoho odvodzuje ich výšku. Žalobca nemôže opis rozhodujúcich skutočností nahradiť odkazom na označené dôkazy (§ 132 ods. 2 C.s.p.), a preto sa nemôže v preskúmvanej veci odvolávať na k žalobe priložené faktúry, ktorými žalovanému účtoval cenu aj za iné plnenia ako za dodávku plynu. Pokiaľ tak v danej veci žalobca urobil porušil svoju procesnú povinnosť uviesť v žalobe úplný a pravdivý opis rozhodujúcich skutočností. V danom prípade nejde o vadu žaloby, pretože v nej neabsentuje žiadna náležitosť. Žaloba obsahuje rozhodujúce skutočnosti do tej miery, že na jej podklade bolo možné v konaní pokračovať a súd nemal povinnosť zo žalobcom k žalobe pripojených dôkazov zisťovať, či žalobca vyčerpávajúco uviedol všetky relevantné skutočnosti na preukázanie v žalobnom petite uplatňovaného peňažného nároku. Konajúci súd len mohol žalobcu za účelom ozrejmenia nejasností vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení; avšak podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie nepochybil ak nepožiadaval žalobcu o ďalšie skutkové tvrdenia na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností postupom podľa § 150 ods. 2 C.s.p. vzhľadom k tomu, že išlo o jednoduchý spor, v ktorom išlo o žalobu, ktorú podáva žalobca opakovane vo viacerých veciach (hromadná žaloba) a pre zanedbanie povinnosti v tomto prípade tak neprichádzalo do úvahy zmiernenie prísnych formálnych následkov spojených s opomenutím uvedenia relevantných skutočností v žalobe.

Procesným následkom porušenia procesnej povinnosti tvrdenia žalobcom je potom procesná sankcia v podobe straty sporu.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy súd prvej inštancie postupoval procesne správne, keď zamietol žalobu v časti istiny 107,09 a v časti istiny 72,09 eur s príslušenstvom, z dôvodu, že nešlo o cenu za službu opakovaných dodávok plynu, ako skutkovo žalobca svoj žalobný nárok v podanej žalobe, ktorou bol súd viazaný, vymedzil. Ďalej už súd prvej inštancie nad rámce žalobou vymedzeného predmetu konania konštatoval, že v prípade týchto nárokov žalobca nepreukázal právny titul, resp. ich opodstatnenosť. Súdu neprináležalo v danej veci aktívne prevziať iniciatívu a zisťovať z listinných dôkazov; pripojených žalobcom k žalobe; na základe akých (ďalších) skutočností sa žalobca domáha zaplataenia žalovanej pohľadávky a ustaľovať (ujasňovať) si tak predmet konania po skutkovej stránke. V kontradiktórnom procese je neprípustné, aby súd iniciatívne zisťoval z predložených dôkazov to, čo strana v konaní netvrdila, naopak jeho úlohou je zisťovať z predložených dôkazov, či strana nimi preukázala to, čo v konaní tvrdila. V posudzovanej veci správne súd prvej inštancie vo zvyšku žalobu zamietol pre absenciu vymedzenia podstatných rozhodujúcich skutočností a jeho ďalšie úvahy týkajúce sa vecnej opodstatnenosti tejto časti žaloby považoval odvolací súd za nadbytočné.

11. V dôsledku uvedeného možno za správny považovať aj ďalší procesný postup súdu prvej inštancie, keď rozhodol o veci bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b) C.s.p. považujúc skutkové tvrdenia strán za nesporné. Pokiaľ žalobca v podanej žalobe skutkovo nevymedzil zaplataenia akých konkrétnych nárokov sa v žalobnom petite v zostávajúcej výške (179,18 eur) domáha, tak potom vo vzťahu k neexistujúcim skutkovým tvrdeniam žalobcu si nemohol žalovaný kvalifikovane (účinne) splniť svoju povinnosť vyplývajúcu mu z § 151 ods. 1 C.s.p. a v žalobe neuvedené rozhodujúce skutkové tvrdenia sa nemohli považovať za nesporné. Právna domnienka nespornosti skutkových tvrdení žalobcu sa vzťahuje len na riadne v žalobe opísané skutkové okolnosti, ktoré si súd osvojí ako zistený skutkový stav a bude z nich pri rozhodovaní vychádzať (§ 215 C.s.p.).

12. V danej veci súd prvej inštancie správne rozhodol postupom podľa § 297 písm. b) C.s.p. bez nariadenia pojednávania, keď mohol považovať skutkové tvrdenia strán za nesporné a išlo tiež o otázku jednoduchého právneho posúdenia. Súd prvej inštancie správne žalobu vo zvyšku zamietol ako procesný následok nesplnenia si žalobcom jeho procesnej povinnosti uviesť úplne a pravdivo rozhodujúce skutkové tvrdenia. V tomto smere súd prvej inštancie dokazovanie nevykonával, pretože žalobu zamietol pre neunesenie bremena tvrdenia žalobcom a nie pre neunesenie dôkazného bremena. Nesplnenie povinnosti tvrdenia zo strany žalobcu má za následok zamietnutie jeho žaloby bez dokazovania; dokazovať nemožno skutkové tvrdenie, ktoré neexistuje. Úlohou dokazovania nie je zisťovať to, čo žalobca v žalobe netvrdil.

13. Záverom odvolací súd považuje za potrebné poznamenať v procesnom postupe konajúceho súdu, že len v prípade, ak skutkové tvrdenia strán sú nesporné, možno o žalobe rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, kedy (na nesporné tvrdenia) nevykonáva súd dokazovanie (§ 188 C.s.p.) a zoberie za základ zisteného skutkového stavu nesporné tvrdenia strán, ktoré považuje za preukázané (§ 215 C.s.p.) bez toho, aby posudzoval ich existenciu a pravdivosť na základe predložených dôkazov. Pokiaľ však v danom prípade súd prvej inštancie (nadbytočne) zamietol žalobu aj z dôvodu, že žalobca nepreukázal svoj nárok na zaplataenie poplatkov za upomienky a nákladov za prerušenie dodávky plynu, v ktorej časti pristúpil k zisťovaniu skutočností na základe žalobcom predložených dôkazov a pokiaľ následne výsledky hodnotenia týchto dôkazov (v ich vzájomnej súvislosti) premietol do prijatých skutkových záverov o tom, že žalobca nepreukázal dôvodnosť týchto žalovaných nárokov, konal nielen nad rozsah predmetu konania vymedzenom žalobcom v jeho žalobe, ale aj v rozpore s § 297 písm. b) C.s.p. bez nariadenia pojednávania. V prípade ak súd zisťuje na základe predložených (listinných) dôkazov skutkový stav, t.j. pravdivosť skutkových tvrdení, nemôže vo veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, pretože jeho právne posúdenie veci už nevychádzalo zo skutkového stavu vyplývajúceho z nesporných skutkových tvrdení strán. Z uvedeného potom vyplýva, že rozhodnutie vo veci samej bez nariadenia pojednávania nemožno založiť na závere, že niektorá zo strán neunesla dôkazné bremeno ohľadom ňou tvrdených rozhodujúcich skutočností.

14. Žalobcom uplatňované odvolacie dôvody tak neboli podložené takými relevantnými argumentmi, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej zamietajúcej časti, a vo výroku o náhrade trov konania, potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého v odvolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podľa obsahu spisu žalovanému žiadne trovy

nevznikli, je preto v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.februára 2018 sp.zn. 7Cdo 14/2018 uverejnené pod R 72/2018 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018).

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).